

Een bijzondere ontdekking

Door bisschop Van den Hende

In een oud gebedenboek ontdekte bisschop Van den Hende een bijzonder prentje dat werd uitgegeven in 1959, kort na de oprichting van het bisdom Rotterdam.

Met de verhuizing in 2027 van het bisdomkantoor naar een kleinere locatie in Blijdorp in het vooruitzicht, ben ik af en toe al bezig met opruimen en ontspullen. In dit kader viel mijn oog op een klein wat versleten gebedenboek. Toen ik het van de boekenplank pakte en het opende viel er een gebedsprentje uit. Het bleek uitgegeven in 1959 met de goedkeuring van monseigneur Martinus Jansen, de eerste bisschop van het bisdom Rotterdam.

Op de voorzijde van het gebedskaartje staat de heilige diaken Laurentius, met aan zijn voeten het rooster (verwijzing naar zijn marteldood) en in het klein de eerste kathedraal van het bisdom Rotterdam (1956-1967) destijds gelegen aan de Westzeedijk. Ook is het wapen van bisschop Jansen te zien met daarbij een korte bede: "Sint Laurens bescherm ons bisdom." Sinds de middeleeuwen is Laurentius de patroonheilige van de stad Rotterdam en bij de oprichting in 1956 stelde paus Pius XII tevens ons bisdom onder de bescherming van de heilige Laurentius van Rome.

GEBED VOOR ONS BISDOM

Aan de binnenzijde zien we aan de goedkeuring dat het prentje is uitgegeven in 1959, kort na de oprichting van het bisdom Rotterdam in 1956.

Opvallend is de tekst van het "Gebed voor ons bisdom" aan de binnenzijde. Vanwege de missie van de Kerk, die is om het evangelie te verkondigen, spreken we vaak van de "drievoudige opdracht van de Kerk". We vinden deze drieslag onder meer in de encycliek *Deus Caritas Est* (2005) van paus Benedictus.

Hij schrijft daarin: "De zending van de Kerk drukt zich uit in een drievoudige opdracht: verkondiging van het woord van God (kerugma-marturia), viering van de sacramenten (leiturgia) en het dienstwerk van de liefde (diakonia). Het zijn opgaven die elkaar wederzijds veronderstellen en die niet van elkaar los te maken zijn" (*Deus Caritas Est*, nr. 25).

'Uit dit prentje uit 1959 blijkt dat deze drievoudige opdracht als het ware in het DNA van het bisdom zit'

Uit dit prentje uit 1959 blijkt dat deze drievoudige opdracht als het ware in het DNA van het bisdom Rotterdam zit. Want al bij de oprichting van het bisdom zeventig jaar geleden was er sprake van.

Aan God wordt gevraagd om het bisdom Rotterdam, in verbondenheid met zijn bisschop, de kracht te geven zijn patroonheilige Laurentius na te volgen: in zijn trouw aan de bisschop, in zijn liefde voor de eredienst, in zijn zorg voor de noodlijdenden en in zijn standvastigheid in het geloof.

HET VOORBEELD VAN LAURENTIUS

Het gebed verbindt die navolging van de heilige Laurentius dus heel concreet met de drievoudige zending van de Kerk. Als diaken en trouwe medewerker van de bisschop van Rome (paus Sixtus II) heeft Laurentius destijds in Rome samen met anderen de opdracht van het vieren, dienen en leren daadwerkelijk in praktijk gebracht. Dat zien we ook op het glas-in-loodraam in onze huidige kathedraal. U vindt het in het

middenkatern van deze Tussenbeide als bewaarposter. Het grote kleurrijke raam brengt de inzet van Laurentius heel bijzonder tot uitdrukking. Aan de ene kant van het raam wordt aan Laurentius door de paus een kelk overhandigd als verwijzing naar de viering van de liturgie en aan de andere zijde van het raam krijgt hij een buidel in beheer met geld dat hij onder meer aan de armen zal besteden. In het midden van het raam staat zijn getuigenis, zijn marteldood op een rooster met vuur nadat hij aan de keizer de liefde van Christus verkondigd heeft en hem leerde dat de armen en de kleinen de schatten zijn van de Kerk.

ZEVENTIG JAAR LATER

Ik was verrast dat ik dit gebedsprentje nu op het spoor kwam, nu ons bisdom Rotterdam zeventig jaar bestaat. Want juist in het kader van het zeventigjarig jubileum van ons bisdom wilden we van meet af aan bijzondere aandacht hebben voor onze missie als Kerk om het evangelie te beleven en te verspreiden door middel van ons vieren, dienen en leren. ▶

In dit jubileumjaar mogen we extra beseffen dat we als plaatselijke Kerk in verbondenheid met de wereldwijde Kerk primair in dienst staan van de evangelisatie. Met de heilige Laurentius zijn we ons ervan bewust dat we de liefde van Christus alleen met vrucht kunnen beleven en andere mensen bij Christus kunnen brengen wanneer wij deze missionaire opdracht samen volbrengen, en wanneer we dat doen in verbondenheid met de Heer en met elkaar. Daarbij mogen we vertrouwen op de verschillende gaven en talenten die de heilige Geest ons blijft schenken.

MODELLEN VAN EVANGELISATIE

De Amerikaanse theoloog en kardinaal Avery Dulles SJ (1918-2008) onderscheidde met het oog op de evangelisatie in het derde millennium zes modellen die elkaar nodig hebben en aanvullen en die direct te maken hebben met onze missionaire opdracht van vieren, dienen en leren.

Het eerste model van evangelisatie is een authentiek christelijk leven en een stille verkondiging van de blijde boodschap. Een leven dat aan Christus is toegewijd als goed voorbeeld. Paus Paulus VI stelde dat veel mensen eerder vertrouwen hebben in getuigen dan in leraren, in ervaring dan in onderwijs, in leven en actie in plaats van theorieën.

'Op voorspraak van de heilige Laurentius mogen we ons inzetten voor de evangelisatie in onze tijd'

Het tweede model van evangelisatie is getuigen in woorden: verkondiging, catechese en zelfs apologetica. Zelfs het grootste getuigenis is op de lange duur ineffectief, indien het niet wordt uitgelegd door een heldere en eenduidige verkondiging; een waarachtige verkondiging wanneer de naam, de leer, het leven, de beloften, het koninkrijk en het mysterie van Jezus, de Zoon van God, worden uitgelegd. Verkondiging als permanente prioriteit.

Ten derde is er de eredienst. De liturgie van de sacramenten, inclusief de homilie, dompelt ons onder in het mysterie van Christus en helpt ons om ons leven op Christus te centreren en dragers en boodschappers van het evangelie te worden in ons dagelijkse leven.

Ten vierde is het nodig dat we als leerlingen van Christus bouwen aan een hechte gemeenschap. Immers, de eerste manier om als christengemeenschap te groeien gebeurde door gezamenlijke en gemotiveerde inzet waarbij christengelovigen

hun vrienden, familie en burens uitnodigden om de blijde boodschap te delen.

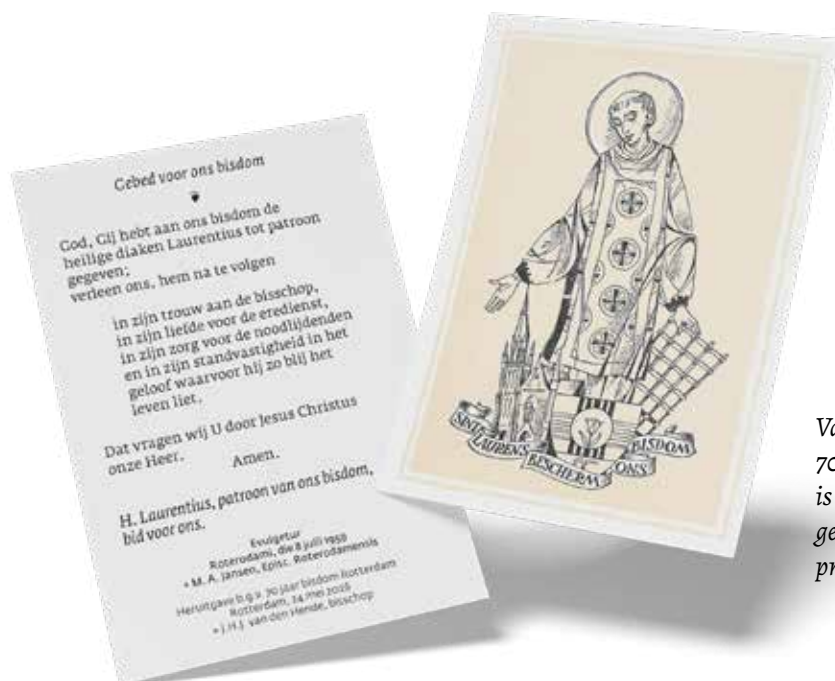
Ten vijfde is er de verbinding van de boodschap van het evangelie met de hedendaagse cultuur. Paus Paulus VI spreekt van de evangelisatie van de cultuur. Niet louter van buitenaf met aansporingen, maar ook van binnenuit door toegewijde christenen die vertrouwd zijn met de verschillende aspecten van onze samenleving.

Het zesde model van evangelisatie zijn onze daden van liefde als sociaal apostolaat. Paus Johannes Paulus II stelde dat de sociale leer van de Kerk ook een vorm van evangelisatie is. Evangelisatie sluit alles in wat helpt om te bouwen aan een beschaving van liefde.

WIJ IN ONZE TIJD

In het dienstwerk en getuigenis van de heilige Laurentius herkennen we de drievoudige opdracht van vieren, dienen en leren. Met het gebedsprentje uit 1959 spoorde Mgr. Jansen, als eerste bisschop van het bisdom Rotterdam, ons aan om een voorbeeld te nemen aan Laurentius. En op mijn beurt hoop ik dat wij in dit jubileumjaar telkens opnieuw worden geïnspireerd door zijn liefde voor de eredienst, zijn zorg voor de noodlijdenden en zijn standvastigheid in het geloof.

Op voorspraak van de heilige Laurentius mogen we ons inzetten voor de evangelisatie in onze tijd, het derde millennium. Ik bid dat we als geloofsgemeenschap van het bisdom Rotterdam op de voorspraak van de heilige Laurentius steeds weer de moed en geestkracht mogen ontvangen: om samen met verschillende generaties de roeping om het evangelie te beleven en te verspreiden te beantwoorden. Met vrucht en met vreugde. ■

Vanwege het 70-jarig jubileum is een herdruk gemaakt van het prentje uit 1959.